

Gadījuma izpēte 10

Apraksts: Bērns, 9 gadus vecs zēns, nespēj nolasīt vārdu, ko viņš tikko izlasīja otro reizi. Vārds "māte" neiznāk zilbēts. Pirmās grūtību pazīmes tika pamanītas, kad bērns sāka iet bērnudārzā: parādījās problēmas atcerēties rindas, dziesmas un ritmu. Tagad viņam ir daudz grūtāk saprast uzdevumus, jo īpaši, ja tie ir ar mazo burtu. Viņam ir ļoti sarežģīti rakstiski atbildēt uz atvērtiem jautājumiem - pat ja viņš zina pareizo atbildi, viņš nespēj to formulēt. Kad ir jāskaita slejās un jāraksta skaitlis apakšā, viņam vairs nav skaidrs, kurš skaitlis ir aiz kura, skaitļi "aizbēg". Ir problemātiski atšķirt labo un kreiso pusi, kā arī grūti noteikt virzienu.

Zēns bija lielā stresā, jo skolotāji un radnieki viņam izteica komentārus, ka viņš "nepietiekami cenšas" un "viņam vienkārši vajag ilgāk pasēdēt pie grāmatām".

Grūtības izpaužas kā nespēja rīkoties saskaņoti: vārdu sadalīt prātā skaņās un pareizi nolasīt ir sarežģīti. Viņš nespēj atcerēties vārdus un definīcijas, ko pilnībā nesaprot. Viņam veidojas dezorientācijas stāvoklis, kas traucē dislektīķim koncentrēties uz lasīšanu vai rakstīšanu.

Atslēgas vārdi: Neuroloģija, disleksija, orientācija, telpa, uztvere, fonoloģiskā apstrāde, dezorientācija.

Vajadzību-risinājumu rīcības plāns

1. Aktivitāte: Formu izsekošana

Nepieciešamie materiāli: papīra lapa, zīmulis un izsekošanas formu komplekts (piemēram, aplis, kvadrāts, trīsstūris utt.)

Instrukcijas:

1. Piešķiriet bērnam papīra lapu un zīmuli.
2. Novietojiet uz papīra zīmēšanas figūru un palūdziet bērnam to izsekot ar zīmuli. Iedrošiniet bērnu nesteigties un censties pēc iespējas precīzāk uzzīmēt figūru.
3. Kad bērns ir veiksmīgi uzzīmējis formu, noņemiet to no papīra un atkārtojiet procesu ar citu formu.
4. Turpiniet vilkt figūras, līdz bērns ir pabeidzis pilnu lapu ar iezīmētām figūrām.
5. Ja bērnam ir viegli uzzīmēt figūras, aiciniet viņu atveidot figūras ar nedominējošo roku vai mēģiniet atveidot tās, neskatoties uz papīru.
6. Kad bērns ir pabeidzis uzdevumu, uzslavējiet viņu par pūlēm un mudiniet turpināt vingrināt rakstīšanas prasmes.

Šī aktivitāte var palīdzēt uzlabot bērna rokraksta prasmes, nostiprinot sīko motoriku un palielinot zīmuļa kontroli. Izzīmējot figūras, bērns var praktizēt precīzu kustību veikšanu ar zīmuli, nejutoties pārņemts ar pilnu vārdu vai teikumu rakstīšanu.

2. Aktivitāte: Skaņas saskaņošana

Nepieciešamie materiāli: Kartīšu komplekts ar attēliem vai vārdiem un kāršu komplekts ar atbilstošām skaņām.

Instrukcijas:

1. Izkārtojiet bērna priekšā kartītes ar attēliem vai vārdiem.
2. Kartītes ar skaņām samaisiet un novietojiet tās kaudzītē ar seju uz leju.
3. Ļaujiet bērnam paņemt no kaudzes augšējo karti un ieklausīties skaņā.
4. Palūdziet bērnam atrast kartiņu ar attēlu vai vārdu, kas atbilst dzirdētajai skaņai.
5. Kad bērns ir atradis pareizo kartiņu, palūdziet viņam skaļi pateikt vārdu vai skaņu.
6. Atkārtojiet šo procesu ar atlikušajām kartītēm.
7. Ja bērnam šis uzdevums šķiet pārāk viegls, izaiciniet viņu, pievienojot vairāk kartīšu vai palielinot skaņu sarežģītību.
8. Kad bērns ir pabeidzis uzdevumu, uzslavējiet viņu par ieguldīto darbu un mudiniet turpināt vingrināt lasīšanas un klausīšanās prasmes.

Šī aktivitāte var palīdzēt uzlabot bērna fonoloģisko izpratni, kas ir spēja atpazīt skaņas vārdos un manipulēt ar tām. Pielīdzinot skaņas attēliem vai vārdiem, bērns var vingrināties saistīt skaņas ar atbilstošiem simboliem, kas var palīdzēt uzlabot lasīšanas un pareizrakstības prasmes.

3. Aktivitāte

Viena no aktivitātēm, kas var palīdzēt bērnam ar lasīšanas grūtībām, ir multisensorās fonētikas mācības. Šī pieeja izmanto dažādas maņas (piemēram, dzirdi, redzi un tausti), lai mācītu bērniem, kā lasīt un rakstīt vārdus. Sekojošais ir multisensorās fonētikas aktivitātes piemērs, ko varētu izmantot kopā ar bērnu:

1. Burtu un skaņu saskaņošana: bērns kopā ar skolotāju vai audzinātāju varētu strādāt, lai saskaņotu burtus ar tiem atbilstošajām skaņām. Piemēram, viņam varētu parādīt burtu "m" un pateikt skaņu "mmm". Skolotājs varētu izmantot arī zibatmiņas kartītes ar priekšmetu attēliem, kas sākas ar attiecīgo skaņu, piemēram, peles attēlu burtam "m".
2. Bērns var praktizēt burtu vilkšanu ar pirkstiem uz tekstilētas virsmas, piemēram, smilšpapīra vai tekstilēta paklājīņa. Tas var palīdzēt viņam apgūt burtu formu un to skaņu.
3. Vārdu veidošana: Izmantojot burtu plāksnītes vai magnētus, bērns var veidot vārdus ar apgūtajām skaņām. Piemēram, viņš varētu izveidot vārdu "kaķis" ar burtiem c-a-t.

4. Lasīšanas izpratne: bērns varētu lasīt īsus fragmentus ar vārdiem un skaņām, ko viņš ir iemācījies, un atbildēt uz jautājumiem par ceļu, lai vingrinātu lasīšanas izpratni.

Svarīgi atzīmēt, ka šīs aktivitātes ir jāpielāgo bērna individuālajām vajadzībām un mācību stilam, un tās ir jāveic atbalstošā un nenosodošā vidē. Svarīgi ir arī sniegt pozitīvu pastiprinājumu un iedrošinājumu, lai vairotu viņa pārliecību un motivāciju turpināt strādāt pie lasītprasmes pilnveidošanas.